

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

2. Андреев А.А. Дидактические основы дистанционного обучения/А.А.Андреев-М.,1999.-120с.

3. Гороховський О.І. Методичні аспекти створення навчальної літератури для дистанційного навчання/О.І.Гороховський – К.,2007.-543с.

4. <http://www.osvita.org.ua/distance/>

Яремко Ю.І.

д.е.н., професор

кафедри землеустрою геодезії та кадастру

Дудяк Н.В.

завідувач кафедри землеустрою геодезії та кадастру,

к.е.н., доцент

Херсонського державного аграрного університету

м. Херсон, Україна

ОСВІТА У СФЕРІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ, ГЕОДЕЗІЇ ТА КАДАСТРУ

Проблеми, що виникли у сфері земельних відносин, також пов'язані з якістю підготовки фахівців із землеустрою в країні. Адже ігнорування основних вимог до якості проектування землепорядних заходів, відсутність організаційних, правових навиків, навиків прийняття управлінських рішень привело до: втрати достовірної інформації про кількісний і якісний стан земель, особливо сільськогосподарського призначення; не встановлення обмежень і обтяжень у використанні земель, що призводить до їх деградації, підтоплення, заболочування, забруднення, засмічення, руйнування в процесі господарської діяльності, порушення стійкості й компактності об'єктів землеустрою, особливо на землях сільськогосподарського призначення; появі неприпустимих недоліків землекористування (парцелізація земель, черезсмужжя, вкраплювання, вклинювання, мозаїчного розташування угідь), що завдає істотної шкоди всій економіці країни й, уже в найближчому майбутньому, зажадає проведення комплексу землепорядних робіт з територіального планування землекористування та консолідації земельних ділянок власників земельних часток (паїв), яка пов'язана з великими економічними витратами [1].

Важливість якісного кадрового забезпечення сталого землекористування підкреслюється на міжнародному рівні. «Порядком денним на ХХІ століття», що затверджений Конференцією ООН з навколишнього середовища і розвитку (Ріо-де-Жанейро, 14.06.1992), у розділі «Комплексний підхід до планування та раціонального використання земельних ресурсів» серед іншого визначено, що урядам слід сприяти розвитку людських ресурсів, необхідних для планування та раціонального використання землі та земельних ресурсів на стійкій основі. Це має здійснюватися, в тому числі, на основі наголосу на міждисциплінарні і

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

комплексні підходи у програмах технічної, професійної та університетської підготовки, а також забезпечення професійної підготовки в усіх відповідних секторах, з тим щоб виробити в них комплексний і раціональний підхід до використання земельних ресурсів [2].

Відповідно до статті 66 Закону України «Про землеустрій» від 22.05.2003 № 858-IV [3], професійною діяльністю у сфері землеустрою можуть займатися громадяни, які мають спеціальну вищу освіту відповідного рівня і професійного спрямування.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» [4].

На жаль, така кількість землепорядних навчальних закладів не стала передумовою підвищення якості землепорядної освіти, а скоріше навпаки – погіршила її. Хронічними проблемами «нових» землепорядних закладів практично повсюдно є відсутність кваліфікованих викладачів із землепорядною освітою та досвідом роботи за спеціальністю, неналежне методичне та технічне забезпечення навчального процесу, неузгодженість навчальних планів тощо. Звичною практикою стала ситуація, коли майбутніх землепорядників готують агрономи, біологи і, економісти, які до цього власноручно не розробили жодного проекту землеустрою. Інтенсивний розвиток нормативної та методичної бази землеустрою після переходу країни до ринкових земельних відносин також істотно ускладнює формування навчальних планів та методичного забезпечення навчального процесу. Багато навчальних закладів, які не мають кваліфікованих викладачів-землепорядників, заповнюють навчальні плани не землепорядними дисциплінами, щоб «під лаштуватися» під наявних у ВУЗі викладачів.

Першою і головною задачею на шляху підвищення якості землепорядної освіти є стандартизація освітнього простору. Потрібно дати чітку та однозначну відповідь на питання, по-перше, «що повинен вміти землепорядник?» та, по-друге, «які йому необхідні для цього знання та навички?». Перше і основне, що має вміти робити землепорядник, це розробляти документацію із землеустрою, види якої передбачено Законом України № 858-IV від 22 травня 2003 р. «Про землеустрій» [3]. Вміння працювати із геопросторовою інформацією та виконувати геодезичні вимірювання слід розглядати лише як допоміжні, а не пріоритетні навички. Сучасний землепорядник повинен бути орієнтований не стільки на виконання геодезичних робіт, скільки на кваліфіковану розробку проектних рішень щодо використання та охорони земель.

Необхідно акцентувати увагу Міносвіти та Мінагрополітики на запровадженні постійного та дієвого контролю за рівнем якості і професійної підготовки землепорядників за допомогою вимірювань показників якості

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

освіти. Це, перш за все, застосування незалежного критеріально-орієнтованого тестування здобувачів-землевпорядників, що має координуватися Держземагенством і бути орієнтованим на вимірювання і оцінку об'єму, повноти, системності і міцності отримуваних здобувачами вищої освіти професійних знань, а також дієвості і самостійності випускників землевпорядних навчальних закладів, що дозволить порівняти рівень їх досягнень у процесі підготовки із еталонними вимогами освітньо-кваліфікаційних характеристик.

Надзвичайно важливо, особливо вимогливо підійти до процесу забезпечення високої якості землевпорядної освіти через державну систему ліцензування і акредитації, адже згідно з чинним законодавством навчальні заклади незалежно від їх відомчого підпорядкування і форм власності здійснюють освітню діяльність тільки після отримання відповідної ліцензії. Ліцензування здійснюється шляхом експертного підтвердження можливості навчального закладу проводити відповідну освітню діяльність. Крім того, Держземагенству України доцільно наполягати на необхідності своєї постійної та активної участі у ліцензійній та акредитаційній роботі щодо землевпорядних навчальних закладів, починаючи від роботи експертних рад і закінчуючи прийняттям рішень Державною акредитаційною комісією.

Окремим надзвичайно важливим питанням є формування інфраструктури підвищення кваліфікації кадрів у сфері землустрою, геодезії та кадастру, в тому числі державних службовців, керівників підприємств тощо.

Стажування державних службовців, які вперше призначені на керівні посади або довгий час працюють на них, а також тих, хто знаходиться в кадровому резерві на заміщення вищих посад, повинно стати органічною частиною проходження державної служби. Основою організації стажувань державних службовців повинен стати принцип: чим вище піднімається державний службовець щаблями кар'єри, тим більшу частину часу в загальній тривалості його підготовки та підвищення кваліфікації повинно складати стажування на посаді. Відповідно, варто запровадити правило: перед призначенням на будь-яку посаду державної служби необхідно проводити стажування на майбутній посаді.

Сучасний землевпорядник – це, перш за все, фахівець у галузі економіки, екології, права, сільського господарства, територіального планування, геоінформатики, державного управління, що покликаний якісно та кваліфіковано готувати управлінські та проектні рішення, розробляти документацію із землеустрою. Система вищої освіти України, в свою чергу, повинна забезпечити підготовку відповідних кадрів.

Список літератури

1. Третяк А.М. Іновації навчального процесу у землеустрої. /А.М.Третяк,М.Г.Ступінь,І.Колганова //Землевпорядний вісник. 2013. № 5.
2. Мартин А. Проблеми змісту вищої освіти у галузі землеустрою. URL: <http://zsu.org.ua/andrij-martin/86-2011-03-12-09-12-08>
3. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 № 858-IV // Відомості Верховної Ради України від 05.09.2003 – 2003 р., № 36, стаття 282.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» // Офіційний вісник України від 25.12.2006 – 2006 р., № 50, стор. 160, стаття 3333, код акту 38153/2006.

Папакіна Н.С.

кандидат с.г. наук, доцент

кафедри генетики та розведення с.г. тварин ім. В.П.Коваленка

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

м.Херсон. Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Відповідно до вимог сьогодення сучасний викладач, це не просто професійний педагог, а людина, що постійно працює над собою за принципом «навчання все життя». Для учнів та студентів визнаний та авторитетний викладач перш за все спостережливий та чуйний професіонал, що завжди прагне зацікавити, захопити та утримати увагу аудиторії. Звичайні підходи: діалог, розповідь, дискусія вже не є ефективними, тому викладачі широко використовують інтерактивні методи, багаті на наглядність та демонстрацію практичного застосування викладених раніше теоретичних тверджень.

Головною перевагою інтерактивного навчання вважають [1] практичне застосування теоретичних знань, однак актуальним залишається питання засвоєння аудиторією матеріалу у повному обсязі, отримання навичок практичного характеру.

Для викладачів інтерактивне викладання має наступні переваги [2]:

- Вимірювання досягнень учнів. Викладач, який використовує інтерактивні методи навчання, здатний краще оцінити, як добре учні опановують поданий матеріал.

- Гнучкість у викладанні. Застосування методів, що включають повноцінну двосторонню комунікацію, дозволяє оперативно коригувати процес навчання, навантаження та підходи.